

Normerande styrdokument

Beslutsfattare:
Kommunfullmäktige

Dokumentansvarig:
Redovisningschef

Datum:
2021-03-22

Diarienummer:
KSN-2020-02685

Riktlinje för resultatutjämningsreserv

Policy

Riktlinje

Rutin

Vägledning

Innehåll

Inledning	3
Syfte.....	3
Omfattning	3
Resultatutjämningsreserv i Uppsala kommun	3
Uppsala kommuns hantering av resultatutjämningsreserven	4
Tillföra resurser till resultatutjämningsreserven	4
Inspråkta resurser från resultatutjämningsreserven	4
Lagbestämmelser och krav	5
Ansvar och uppföljning	5
Relaterade dokument.....	5

Inledning

Kommunallagen (2017:725) medger tillskapande av en resultatutjämningsreserv. I korthet innebär detta att intäkter kan utjämnas över en konjunkturcykel utan brott mot kommunallagens balanskrav. Balanskravet innebär att kommunfullmäktige inte får underbalansera sin budget samt att ett redovisat underskott måste återställas inom en treårsperiod om inte synnerliga skäl finns för annat beslut. Balanskravsreglerna syftar till att skydda från oansvarig förvaltning.

En resultatutjämningsreserv möjliggör viss dynamik för fullmäktige att parera och motverka konjunkturella svängningar. Om stabila och starka resultat redovisats under en konjunkturcykel ska ett tillfälligt svagare resultat alltså kunna accepteras. Lagens strikta formulering kring ett årligt balanskrav ska inte hindra en kommun som uppfyller alla kriterier för god ekonomisk hushållning att utföra sitt uppdrag effektivt. För hanteringen krävs dock att fullmäktige beslutat om ett regelverk för när och hur medel får tillföras och ianspråk tas från resultatutjämningsreserven.

Genom beslut i fullmäktige kan överskott tillföras en resultatutjämningsreserv för att ianspråk tas under en senare period med svag konjunktur. Resultatutjämningsreserven är sidoordnad bokföringen och utgör varken en skuld i balansräkningen eller en kostnad/intäkt i det redovisade resultatet, den är en markering av tidigare års resultatöverskott inom ramen för det egna kapitalet i balansräkningen. En resultatutjämningsreserv kan därför liknas vid en mekanism som stöder resonemanget att god ekonomisk hushållning ska utvärderas över en längre tidsperiod än det enskilda året. Med ett sådant resonemang blir ett långsiktig stabilt överskott viktigare än det enskilda årets resultat som kan variera kraftigt upp eller ned till följd av många olika orsaker

Syfte

Riktlinjen syftar till att svara mot kommunallagskravet att en kommun som har en resultatutjämningsreserv även måste ha riktlinjer för god ekonomisk hushållning som omfattar hanteringen av resultatutjämningsreserven.

Riktlinjen kompletterar därmed de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fastställs av fullmäktige i Mål och budget.

Omfattning

Riktlinjen tillämpas av kommunfullmäktige och reglerar möjligheten att tillföra resurser från eller ianspråkta resurser ur resultatutjämningsreserven. Normalt sett sker detta i samband med beslut om budget eller årsredovisning.

Resultatutjämningsreserv i Uppsala kommun

Kravet på god ekonomisk hushållning fastställs i kommunallagen. God ekonomisk hushållning handlar om helheten, att uppfylla medborgarnas behov inom ramen för tillgängliga resurser.

I Uppsala kommun fastställs riktlinjerna för god ekonomisk hushållning inom ramen för Mål och budget. I Mål och budget fastställs politisk plattform, omvärldsanalys,

styrning, förhållningssätt samt inriktningsmål och indikatorer. Alla mål är viktiga för att utvärdera måluppfyllelsen, men det finansiella målet är centralt i utvärderingen av god ekonomisk hushållning.

Utvärdering av kommunstyrelsens, nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhet sker löpande och rapporteras till fullmäktige i form av en årlig årsredovisning med tillhörande redovisning av måluppfyllelsen i bilagor.

Uppsala kommuns hantering av resultatutjämningsreserven

Resultatutjämningsreserven ska möjliggöra en utjämning av intäkter över en konjunkturcykel, det vill säga den period under vilken samhällsekonomin genomgår en högkonjunktur och en lågkonjunktur.

Sedan andra världskrigets har konjunkturcykler ofta beskrivits i intervall om cirka fem till tio år. Det är en allmän uppfattning att det inte finns en exakt längd, upprepning eller möjlighet att i förväg tidsbestämma tidpunkter för konjunkturernas olika faser. Cyklerna har de senaste decennierna tenderat att förlängas något och Sverige har upplevt tydliga lågkonjunkturer 1990–1994, 2000–2002, 2008, 2020- ofta utlösta av globala kriser eller omställningar. Som riktlinje för en konjunkturcykels längd använder kommunallagens förarbete tio år.

Ianspråktagande ur reserven kan göras när rikets prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling nästkommande år understiger den genomsnittliga utvecklingen för de senaste 10 åren.

Resultatutjämningsreserven storlek bör begränsas. Resultatutjämningsreserven är inte ämnad att möta större utmaningar än de naturliga konjunkturvariationer lagstiftaren avsett. För mer extrema situationer än normal konjunkturvariation krävs andra interventionsformer, där resultatutjämningsreserven kan utgöra ett komplement.

Undantag från denna riktlinje är inte möjlig med mindre än att ett nytt beslut om riktlinje fattats av kommunfullmäktige, alternativt att svensk lag förändras.

Tillföra resurser till resultatutjämningsreserven

Kommunfullmäktige fattar beslut om att tillföra resurser till resultatutjämningsreserven i det ordinarie årsbokslutsärendet.

Resultatutjämningsreserven får endast tillföras medel i enlighet med vad som uttrycks i lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

Resultatutjämningsreserven får inte överstiga 5 procent av nivån för kommunens samlade skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning under det senaste förutvarande året.

Ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven

Kommunfullmäktige fattar beslut om att ianspråkta resurser från resultatutjämningsreserven inom ramen för ordinarie budgetärende. Vid särskilda behov kan fråga väckas separat, ett särskilt behov är hastig negativ förändring av

skatteunderlaget som förväntas leda till att balanskravet inte uppfylls och som inte kunde förutses i samband med ordinarie budgetärende.

lanspråktagande ur reserven kan göras när rikets prognostiserade underliggande skatteunderlagsutveckling nästkommande år understiger den genomsnittliga utvecklingen för de senaste 10 åren.

lanspråktagandet får aldrig vara så stort att balanskravsresultatet blir högre än noll.

lanspråktagandet får aldrig överstiga 2 procent av genomsnittliga skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning för de tre senaste åren.

Lagbestämmelser och krav

Kommunallag (2017:725)

Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning

Ansvar och uppföljning

Kommunfullmäktige beslutar om denna riktlinje.

Kommunstyrelsen följer löpande upp riktlinjen och föreslår vid behov fullmäktige revideringar.

Relaterade dokument

- Mål och budget
- Årsredovisning